MIELIPIDE

Harvennuksissa reunametsiin kannatta jättää 5–10 metrin kaista, joka jätetään käsittelemättä ja annetaan kasvaa tiheäksi puskuriksi. **VEIKKO KNUUTILA**

LUKIJALTA

Ministereille hyvän hallinnon koulutusta

Tehokkaan ja toimintakykyisen julkisen hallinnon elementtejä ovat osaava hallitus, toimiva parlamentti, valpas tarkastusvirasto, tehokkaat oikeusistuimet ja eloisa siviiliyhteiskunta. Tehokas hallinto on sitä, että päätöksentekoprosessit ja päätösten toimeenpano tuottavat tuloksia, jotka vastaavat yhteiskunnan tarpeita käyttämällä resursseja parhaalla mahdollisella tavalla. Tavoitteet saavutetaan tuhlaamatta niukkoja resursseja. Hyvässä hallinnossa ei voi korostaa liikaa päätösten tehokasta toimeenpanoa.

Niin julkinen kuin yksityinen hallintokin vaativat paljon osaamista yhä nopeammin muuttuvassa, monimutkaistuvassa ja kansainvälistyvässä maailmassa. Tämä koskee myös Suomen hallitusta. Esimerkiksi valtiovarainministerin tehtävässä törmää heti eurooppalaisen finanssisektorin ongelmiin tai valtion omistusohjausyksiköstä vastaavan ministerin työtehtävä liittyy muun muassa pörssiyhtiöihin ja strategiseen valtion omistukseen. Hallinnon isot uudistukset vaativat myös paljon hallinnon osaamista. Kyse on good corporate governance-sta, hyvästä johtamista ja hallinnosta.

Hallitukselta on kaivattu päätöksiä talouskriisin voittamiseksi.

Päätöksiä on syntynytkin. Ongelma on siinä, että päätökset ovat vaikeassa tilanteessa riittämättömiä tai toteuttamiskelvottomia ja ennen kaikkea siinä, että päätöksiä ei saada tehokkaasti täytäntöön.

Esimerkiksi kuntarakenneuudistuksesta tuli katastrofi. Sote-uudistus pyöri aivan paikallaan kolme vuotta. Säästöpäätöksiä, kuten kuntien tehtävien vähentämisestä, ei saada oikein eteenpäin. Eikä byrokratiakaan vähene.

Nykyisen hallituksen ministerit ovat nuoria. Valtaosalla ministereistä politiikan ulkopuolinen työkokemus on ohut. Aikaisempaa kokemusta johtavista tehtävistä julkisessa hallinnossa tai yritysjohdossa politiikan ulkopuolella ei paljoa ole. Koulun penkiltä ei kuitenkaan tule valmista hallinnon osaajaa.

Kahden ministerin lähdön hallituksesta voi nähdä liittyvän oman hallinnon alan ja julkishallinnon osaamisen ja kokemuksen riittämättömyyteen. Päätösten täytäntöönpanoa pitää myös johtaa. Pääministerin tehtävä hallituksessa on katsoa keskeisten hallitusohjelman uudistusten toteuttamisen etenemistä ja puskea niitä eteenpäin ja täytäntöön. Tämä ei ole hyvin onnistunut.

Hyvän hallinnon ja johtamisen (good corporate governance) puutteita voi osoittaa niin yrityksistä, kunnista kuin valtion hallinnosta.

Finanssikriisi tarjosi myös lukuisia esimerkkejä huonosta hallinnosta. Se on yksi keskeinen kriisin syy eri maissa, esimerkiksi Kreikassa.

Hyvän hallinnon vaatimuksiin ei voi suhtautua kevyesti. Ne on nyt otettava tosissaan.

Osakeyhtiössä osakeyhtiölain mukaan hallituksen jäsenten kelpoisuus ja osaaminen ovat tärkeitä. Miksi ei siis maan hallituksessa?

Ministeri ei ole toimitusjohtaja. Mutta hyvän julkisen hallinnon ja johtamisen periaatteet pitää tuntea. Siksi ministereille pitää ensi töiksi antaa tiivis hyvän hallinnon koulutus.

Olavi Ala-Nissilä
KHT-tilintarkastaja
eduskuntavaaliehdokas (kesk.)

Osuuskunnat

Isot osuuskunnat eivät toimi alkuperäisen ajatuksen mukaisesti. Esimerkiksi S-kaupan työntekijät tulospalkkaisia eli tärkeintä on voiton maksimointi. **Ei nimimerkkiä**

Vakuusarvo

Onko uusi metsälaki metsän vakuusarvojen laskun todellinen syy. Oikeampi syy on puukartellin aiheuttama puuraaka-aineen arvon lasku. **Todellinen syy**

Sotkuja

Muistan siivoojan kommentin: koskaan en ole nähnyt roskaa niin paljon kuin luonto-leirin jäljiltä. **Jäljet jää**

Valvonta

Jotakin pitäisi tehdä. Kyllä Tuohinon sonnin hylkäys osoittaa, että hullun lehmän tauti on siirtynyt ihmiseen. **Nokian mies**

Tuetta. Ei tarkastajia, ei valvojaa eikä stressiä. Eko-tuotteet viedään käsistä tuottajan asettamaan hintaan. **Markkinarako**

Meijerit

Nyt on meijereillä kovat piipussa. Hintojen alennuksilla ja kilpailuviraston tuella Valio polvilleen. **Ei nimimerkkiä**

Ruokamenot

Heikko on valtiovarainministeriön valtiosihteerin ymmärrys pienituloisen ruokamenoista, sekä alv:sta. Mutta osaapa hyvin ulkomuistista SDP:n iskulausekokoelman. **Ei nimimerkkiä**

Nurmet

Pysyvän nurmen asetuksesta ei saa Suomessa puhua eikä tiedottaa? **Onko näin?**

Sima

Grüne Woche (MT 21.1.). Suuret ruoka- ja maatalousmessut myös Pariisin SIMA–messut helmikuun lopussa. Miljoona kävijää. **Ei nimimerkkiä**

Kierrekorkki

Ei voi kuin ihmetellä. Pienestä maitotölkin korkista nousee moinen polemiikki. Kyllä on pipo tiukalla. Nauttikaa elämästä ilman marmatusta. **Ukko**

Hirvet

Hirvet on kasvatettu maanomistajien pelloilla ja metsissä. Koska euromääräinen hehtaarivuokra? **Korvausta odottava**

Etukortit pois

Poliitikot. Päättäkää ottaa kaupoilta etukortit pois, koska niistä on kuluja asiakkaille. **Äly**

Neuvojat

Mistä saa tietoa tulevista neuvojista, joilta saa ilmaista neuvontaa. Jospa syntyy kaivattua kilpailua? **Laatu nousee?**

PEKKA FALI

”Evankelisluterilaisella kirkolla on ollut iso merkitys, kun 1800- ja 1900-luvulla rakennettiin suomalaista hyvinvointivaltiota”, Jarno Strengelle kirjoittaa. Kuvassa on Sodankylän uusi kirkko.

Kirkkoon kannattaa kuulua

Evankelisluterilaiseen kirkkoon liitytään ja siitä erotaan tasaisesti ympäri vuoden, tällä hetkellä evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluu 75 prosenttia suomalaisista. Viime vuosina eropiikkejä on syntynyt yksittäisen ministerin, piispan tai televisio-ohjelman kannanoton johdosta.

Viimeisin joukkoero tapahtui eduskunnan äänestäessä joulukuussa 2014 tasa-arvoisesta avioliittolaista, tuolloin yhden viikon aikana kirkosta erosi noin 20 000 ihmistä.

Jokaista evankelisluterilaisesta kirkosta eroavaa 150 työssäkäyvää kohti, kirkko joutuu säästämään menoistaan tai erottamaan yhden työntekijän. Joulukuun 2014 eropiikin johdosta, kirkko irtisanoo tai lakkauttaa 130 työpaikkaa. Nämä työntekijät ovat lapsi-, perhe-, vanhus- ja avustustyöntekijöitä, joukossa on myös päihde- tai mielenterveystyöntekijöitä, joiden ansiosta moni suomalainen välttää 50 000–100 000 euroa vuodessa maksavan laitoshoidon.

Kirkollisvero on noin yksi prosentti Suomen kaikista verotuloista. Kirkollisverolla katetaan myös kastajaisten, rippikoulujen, häiden ja hautajaisten pitopaikkojen ja henkilökunnan kustannukset, edellä mainittuja palveluja käyttävät myös kirkkoon kuulumattomat.

Vaikka kirkon ensisijainen tehtävä on julistaa Raamatun sanaa, on se vain pieni osa kirkon monipuolista toimintaa. Jos itse olisin kaikkia kirkon Raamatun oppeja vastaan, maksaisin silti kirkollisveron, koska tiedän kirkon perinteikkään, hyvin organisoidun vapaaehtoistyön olevan halvempi ja tehokkaampi tapa tehdä ennaltaehkäisevää sosiaali- ja terveystyötä, kuin kuntien, kaupunkien ja valtion oma toiminta.

Lisäksi evankelisluterilaisella kirkolla on ollut iso merkitys, kun 1800- ja 1900-luvulla rakennettiin suomalaista hyvinvointivaltiota tuoden mukanaan yhteisöllisyyden, välittämisen ja ihmisarvon kunnioittamisen.

Jarno Strengell
kirkkovaltuutettu
pääluottamusmies
Mikkeli

Hirvivahingot liian suuria

Ainakin Pohjamaalla hirvet ovat metsätalouden suurin uhka. Maapohjat kun ovat paljolti viljavuudeltaan vaan männylle kelvollisia.

Varmaankin tämän talven jäljiltä tulee olemaan männyn syötyjä rankia jäljellä, ja jos jokin oksa on jäänyt jäljelle, tuleeko niistä tukkipuuta?

Hirvivahinkoarviomiehen mielestä tulee. Metsäprofessori Matti Kärkkäisen mielestä ei.

Minä ainakin uskon enemmän puuntuottajan näkemykseen. Tuhot näillä alueilla ovat olleet vallitsevia jo pitkään. Paljon on mennyt männiköitä hirvien vuoksi uusintakuntoon. Korvauksethan ovat vahinkoon nähden pilkantekoa.

Mielestäni näillä alueilla tilanne on ajautunut vikasuuntaan pitkän aikaa.

Hirvilaskennat ovat olleet alakanttiin. Mielestäni on tehty näin tahallaan, tarkoituksena pitää korkeaa hirvikantaa.

Tulevaisuuteen ainoa toivo ovat metsätalouden toimijat metsäkeskukset ja metsänhoitoyhdistykset. Nyt kun tulee jäsenmaksu metsänhoitoyhdistyksiin luulisi tilanteen paranevan.

Tulevat metsänhoitoyhdistysvaalit ovat mielestäni tärkeät siksi, että valittaisiin sellaisia valtuutettuja, joille metsäasiat ovat etusijalla.

Valitettavasti joukkoon on valittu henkilöitä, joille hirvet ovat etusijalla. Näyttää, että kansanedustajienkaan taholta metsäasioihin ei kovin paljoa ole kiinnostusta.

Aktiiviset metsänomistajat mielellään tekevät hyvää metsänhoitoa. Perkaavat taimikot huolella. Kyllä mieli menee murheelliseksi, kun näkee hirvien tuhonneen täysin hyvän taimikon.

Hätähuuto suomalaisen sahateollisuuden tulevaisuuden puolesta; vain laatupuulla on kunnon hinta vientimarkkinoilta.

Vesa Isoaho

Neuvostolta synninpäästö hallitukselle

Talouspolitiikan arviointineuvoston 13.1. julkaistu raportti on herättänyt ristiriitaisia reaktioita – lähinnä siksi, että neuvosto lykkäisi julkisen talouden saneeraustoimet hamaan tulevaisuuteen, eli ”talouspolitiikan arviointineuvosto ei suosita finanssipolitiikan kiristämistä jo tehtyjen päätösten lisäksi vuosina 2015 tai 2016.

Julkisen talouden lisäsopeutukset ovat välttämättömiä, mutta ne pitää pyrkiä ajoittamaan niin, että finanssipolitiikka ei kärjistä suhdannevaihteluita.

Arviointineuvosto suosittaa ohjelmaa, jossa julkisia menoja leikataan tai verotusta kiristetään vuosina 2017 ja 2018, jolloin talous on ennusteiden mukaan lähempänä tasapainoa.

Suosituksen voi tulkinta niin, että hallituksen tähänastiset päätökset riittävät, eli hallitus onkin tehnyt kaiken mahdollisen. Raportin kovin myötäsukainen tapa kohdella valtiovarainministeriön (VM) äärimmäisen huonosti osuneita ennusteita ja arvioita hallituksen toimien vaikutuksista, vahvistaa tätä vaikutelmaa. Toisaalta puhuminen siitä, että suhdannevaihteluita ei saa kärjistää, viittaa siihen, että nykyistä lamaa tulkitaan suhdanneluoteiseksi, eikä pitkän aikavälin rakenteelliseksi ongelmaksi.

Raportista ei mitenkään ilmene, miten talouden tasapainoon päästään 2017/2018, eikä se, mitä tapahtuu, jos tasapainoon ei päästäkään. Jatketaanko entiseen malliin elvytystä, kunnes valtion velka on täysin kestämättömällä tasolla? Tosiasihan on, että politiikka on edelleen – retoriikasta huolimatta – elvyttävää!

Neuvoston suhtautuminen valtion talouden tasapainottamismekanismiin on sekin erikoista. Edellä siteerattu kohta, jossa puhutaan ”valtion menojen leikkaamisesta tai verotuksen kiristämisestä” kuulosta pahaenteisen samanlaiselta kuin Kataisen hallituksen 50/50 politiikkaa verojen ja leikkausten suhteen.

Leikkauksista raportista ei puhuta, mutta kylläkin veronkorotuksista. Verotuksen rakennetarkastelussa suositellaan kaikissa kohdissa joko verotuksen kiristämistä tai ennallaan pitämistä.

Erityisesti neuvostoa vaivaa ruoan alennettu arvonlisäverokanta, koska absoluuttisesti mitattuna suurituloiset hyötyvät alennetusta verokannasta enemmän kuin pienituloiset! Tutkimustieto ei taatusti tue Kataisen hallituksen 50/50-säätöä ja siksi täysin kritiikitön asenne noudatettuun politiikkaan vaikuttaa omituiselta.

Edellä esitettyä taustaa vasten ei ehkä ole yllättävää se, mitä raportissa ei ole.

Siinä ei puhuta esimerkiksi kilpailukyvystä, palkkaratkaisuista, julkisen sektorin koosta, julkisen sektorin tuottavuuden laskusta tai työ- ja hyödykemarkkinoiden huonosta toiminnasta. Korkean verotuksen hyvinvointitappioiden sijaan kannetaan huolta julkisten palveluiden tason heikkenemisestä.

Neuvoston roolin kannalta ongelmallista on se, että analyysit tukeutuvat niin vahvasti VM:n näkemykseen. Se tekee paljolti tyhjäksi neuvoston roolin jonkinlaisena VM:n vahtikoirana. Ilmankos valtiovarainministerillä ei ollut mitään poikkipuolista sanottavaa raportista.

Matti Viren
taloustieteen professori
Turku

Reunametsät hyödyllisiä

Toistuvista myrskytuhoista huolimatta on unohtunut halvat ja hyvät keinot pienentää tuhoja. Ajallaan tehtävät toistuvat harvennukset vahvistavat juuristoa pitämään puut pystyssä. Harvennuksissa reunametsiin kannatta jättää 5–10 metrin kaista, joka jätetään käsittelemättä ja annetaan kasvaa tiheäksi puskuriksi. Tämä puskuri vaimentaa tuulia ja ohjaa ne osin latvusten yläpuolelle pienentäen tuulikaatoja. Keino ei tietenkään sovi teiden varsille näkyvyyden takia.

Riistaeläimet viihtyvät myös tällaisissa tiheiköissä ja metsässä pesivistä noin 90 lintulajista valtaosa pesii juuri reunametsissä. Lintujen parimäärä on suoraan verrannollinen reunametsien määrään.

Tällaisen kaistan jättämisellä ei ole kuitenkaan merkittävää kielteistä vaikutusta metsän tuottoon.

Veikko Knuutila
Salo

Hyvä Kinnula ja Turku!

Usko päättäjiin palailee kuin Uuno Turhapuron muisti, pätkittäin. Kaksi hyvää pätkää: Kinnulassa perheitä autetaan ajoissa (MT 9.1.) ja Turku tuplaa perheiden kotiavun (TS 17.1.). Sekä maalais- että kaupunkilaisjärjellä ymmärrettynä paras tapa on huolehtia asioista etukäteen, ei jättäen ihmisiä kasautuvien ongelmien pariin kuten 90-luvun alun suuren laman jäljiltä vaan tarttuen toimeen hyvissä ajoin ja ongelmia ennalta ehkäisten. 90-luvun jäljet pelottavat.

Pro Suomi -mitali myös Kokkolan Hätäapukahveille (MT 16.1.). Me kaikki voimme itsekin kantaa lisäkortemme kekoon, kunhan lopetamme marisemisen ja laitamme hyvän kiertämään. Kyllä se siitä!

Päivi Manninen
Helsinki, Sauvo

Lisää tilaa lukijoille

Koska MT:n mielipidesivu on yksi lehden luetuimpia sivuja voitaisiin ne kirjoitukset jotka eivät mahdu mielipidesivulle julkaista esimerkiksi MT:n verkkosivuilla.

Myös paperilehden mielipidesivua voitaisiin uudistaa niin että koko sivu olisi vain lukijoiden kirjoituksia.

Vaalit kun on tulossa niin tavallisten jamppojen kirjoitukset pääsevät yhä vähemmän esille.

Tavallinen Jamppa

VIERASKOLUMNI

Suomi on täynnä mahdollisuuksia

Meillä on käsissämme vakava taloustilanne. Tästä selviäminen ja tulevaisuuden hyvinvoinnin turvaaminen edellyttävät koko Suomen voimavarojen käyttöönottamista. Tähän tähtää myös eilen julkistettu Keskustan eduskuntaryhmän työ, miten Suomi saadaan kuntoon koko voimallaan.

Tarvitsemme kestävää ja työllistävää kasvua koko maahan. Biotalous, matkailu, kaivannaisteollisuus, puhdas ruoka ja vesi, turvallinen elinympäristö, hyvinvointi sekä tietotekniikan soveltaminen ovat lupaavimpia aloja luoda uusia työpaikkoja.

Selvitysten mukaan biotalous voi parhaimmillaan luoda 100 000 uutta työpaikkaa seuraavan 15 vuoden aikana. Biotaloudelle on luontaiset mahdollisuudet Suomessa. Meillä on asukasta kohden maailman neljänneksi suurimmat luonnonvarat

Näille toimialoille on myös globaalia kysyntää. Maailman vesi-, ruoka- ja energiapula sekä ilmastonmuutoksen torjuminen voidaan kääntää uusiksi suomalaisiksi vientituotteiksi vahvistamalla osaamista ja tutkimusta sekä yritysten kasvua.

Kysymys on käänteen aikaansaamisesta. Paikallis- ja aluetalouksista ponnistavat vahvuutemme täytyy hyödyntää täysimääräisesti. Hajautetusta yhteiskunnasta voidaan tehdä Suomelle pysyvä kilpailuetu.

Nykyisen teknologian huimat mahdollisuudet tehdä hajautetusti työtä, koulutusta, hallintoa, palvelua, energiaa ja elintarviketuotantoa pitää saada paremmin käyttöön. Nopeat laajakaistayhteydet pitää vihdoinkin ulottaa koko maahan.

Hajautettuun yhteiskuntaan siirtyminen vaatii ainakin alkuvaiheessa rohkeita kokeiluita ja pilotointia. Kokeilujen avulla saadaan käytännön tietoa ja kokemusta siitä, miten erilaiset uudistukset toimivat käytännössä.

Elinvoimainen maaseutu on tärkeä edellytys käänteen onnistumiselle. Tarvitsemme konkreettisia toimia kotimaisen ruoantuotannon ja maaseudun muiden elinkeinojen turvaamiseksi. Tavoitteena pitää olla, että ruoan kauppatasetta käännetään miljardilla eurolla seuraavan vaalikauden aikana. Nyt elintarvikkeiden kauppataseen vaje on noin kolme miljardia. Tiestöstä ja muista yhteyksistä on huolehdittava. Muuten raaka-aineet, tuotteet ja tieto eivät liiku.

Maaseutuelinkeinoja, maaseudulla elämistä ja maaseudulle rakentamista hankaloittavaa byrokratiaa on vähennettävä. Maaseudulla elämistä ei pidä hankaloittaa enää yhtään. Esimerkiksi vapaa-ajan asunto pitäisi voida muuttaa ilmoitusmenettelyllä vakituiseksi asunnoksi. Toinen ehdotus on se, että kaavajärjestelmään otetaan käyttöön kevyt kyläkaava, jonka avulla haetaan 20 - 30 rakennuspaikkaa kylästä.

Toinen esimerkki konkreettisista toimista on koulutuksen turvaaminen koko Suomessa. Maamme aiempi vaurastuminen on perustunut alueellisesti kattavaan eri asteiden koulutukseen. Tästä reseptistä ei kannata tinkiä. Lukio- sekä ammatillinen opetus on turvattava maanlaajuisesti. Digitalisoituminen avaa uusia mahdollisuuksia opetuksen kattavassa järjestämisessä.

Digitalisaation hyödyistä olemme ylipäätään nähneet vasta maistiaisia. Kohta 100-vuotias Suomi tarjoaa paljon mahdollisuuksia. Niihin on vain tartuttava.

JUHA SIPILÄ on kansanedustaja ja keskustan puheenjohtaja.

juha.sipila@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Viime aikoina lunta on tupruttanut eri puolilla maata
Joko lumentulo riittäisi?

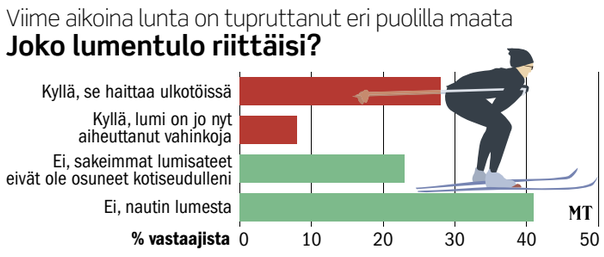

Ei enempää lunta, kiitos!

”Täällä Kainuussa alkaa vastata sauvakon sompaan tökkäsi kummin päin vaan. Traktorillakin meinasi jäädä jo pohjasta kiinni. Keväämmällä varmasti 120 cm ylittyy”, Lumeen tympääntynyt vastasi verkon kysymykseemme sopivasta lumen määrästä.

Ilahtuneita eivät olleet kaikki muutkaan.

”En tykkää yhtään lumesta. Minulle riittäisi 10 senttiä, että ympäristö olisi valoisampi. Ja tietty joulun aikana. Täällä pohjoisessa lumi on tietenkin tarpeen, ettei pakkanen painu kovin syvälle. En hiihdä enkä laskettele, joten pärjäisin ilman lunta. Työntekoa se hidastaa ja vaikeuttaa ja yöllä käynyt tuisku sekoittaa päiväohjelman takuuvarmasti”, tuumii Pöllö.

Maajaana on samoilla linjoilla.

”Kun perheessä ei ole hiihto- ja pulkkamäki-ikäisiä lapsia, ei runsasta lunta kaipaa. 10-15 senttiä eli tämänhetkinen lumitilanne riittää minulle, koska se takaa talviset maisemat. Jos tulee lisää, alkaa haitata rankametsähommia kun joutuu kahlaamaan ja rankapinot jäävät lumen sisään. Lumitöitäkään en kaipaa, isossa pihassa kun on monta ovenedustaa puhdistettavana.”

Nimimerkki Nyt kastuu metässä on huolissaan metsätuhoista.

”Etelä-Pohjanmaan järviseudulla pahin tykkylumitalvi miesmuistiin. Tuhoja nuorissa metsissä jo nyt runsaanlaisesti. Toivon todella, että vähän sulattaisi ja tuulisi.”

> »Vaikka saankin rahaa lumitöistä, en silti lunta juuri kaipaa.«

Lumi mietitytti metsän kannalta myös Entistä nautafarmaria.

”Kyllä minulle olisi riittänyt vähempikin lumi. Vaikka saankin rahaa lumitöistä, en silti lunta juuri kaipaa. Olin ennen näitä lumisateita tekemässä metsässä taimikonhoitoja ja nuoren metsän kunnostusta, niitä töitä tämä lumi jo alkaa haittaamaan. Sään ja ilmojen mukaan täällä maalla on aina töitä tehty ja lumi kuuluu talveen, joten tehdään jotain muuta, jos lunta tulee vielä lisää. Kirjanpito ja veroilmoitukset työllistävät, niihin töihin ei lumi vaikuta.

Vain Toukotiina katselee avoimen toiveikkaana taivaalle:

”Toivoisin vielä vähän lisää lunta. Se riittäisi, että saataisiin kunnot ladut aikaiseksi eteläsäkin. Hiihto on erinomainen kuntoilumuoto, joka sopii lähes kaikille!”

Myös Cowboyn mielestä lumisade on parempi tammikuussa kuin kesäkuussa.

Kevenikö kauppalasku?
Uusi kysymyksemme liittyy viikon puheenaiheeseen. Voit kertoa, näkyykö kohuttu ruuan hinnan aleneminen omassa kauppalaskussasi. Vastaa osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi*.

EIJA MANSIKKAMÄKI